

DECIZIE nr. 838 din 24 iunie 2010

referitoare la exceptia de neconstitucionalitate a dispozitiilor art. 208 alin. (1), alin. (3) lit. e) si alin. (6), art. 215 alin. (1) si (3), art. 257 alin. (2) lit. b) si art. 259 alin. (7) lit. b) si alin. (8) din Legea nr. 95/2006 privind reforma in domeniul sanatatii si art. 91 alin. (1) din Ordonanta Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedura fiscala

EMITENT: CURTEA CONSTITUTIONAL

PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL nr. 566 din 11 august 2010

Augustin Zegrean - pre edinte
Aspazia Cojocaru - judec tor
Acsinte Gaspar - judec tor
Petre L z roiu - judec tor
Mircea tefan Minea - judec tor
Iulia Antoanella Motoc - judec tor
Ion Predescu - judec tor
Puskas Valentin Zoltan - judec tor
Tudorel Toader - judec tor
Simona Ricu - procuror
Benke Karoly - magistrat-asistent

Pe rol se afl solu ionarea excep iei de neconstitu ionalitate a dispozi iilor art. 208 alin. (3) lit. e) i alin. (6), art. 215 alin. (1) i (3) i art. 259 alin. (7) lit. b) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul s n t ii, excep ie ridicat de George R zvan Ionescu în Dosarul nr. 2.439/205/2009 al Judec toriei Câmpulung.

La apelul nominal r spunde, pentru partea Casa de Asigur ri de S n tate Arge , consilier juridic cu delega ie la dosar, lipsind celelalte p r i, fa de care procedura de citare a fost legal îndeplinit .

Pre edintele dispune a se face apelul i în Dosarul nr. 8.108D/2009, având ca obiect excep ia de neconstitu ionalitate a dispozi iilor art. 208 alin. (1), alin. (3) lit. e) i alin. (6), art. 257 alin. (2) lit. b) i art. 259 alin. (7) lit. b) i alin. (8) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul s n t ii i art. 91 din Ordonan a Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedur fiscal .

La apelul nominal se constat lipsa p r ilor, fa de care procedura de citare a fost legal îndeplinit .

Curtea, având în vedere similitudinea existentă între obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele sus-menționate, din oficiu, pune în discuție conexarea Dosarului nr. 8.108D/2009 la Dosarul nr. 7.910D/2009.

Reprezentanții părții prezente și cel al Ministerului Public sunt de acord cu măsură conexării.

Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea Dosarului nr. 8.108D/2009 la Dosarul nr. 7.910D/2009, care este primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Casei de Asigurări de Sănătate Argeș, care apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției de neconstituționalitate, invocând, în acest sens, jurisprudența Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin încheierile din 19 octombrie 2009 și 6 noiembrie 2009, pronunțate în dosarele nr. 2.439/205/2009 și nr. 2.501/117/2009, Judecătoria Câmpulung și Tribunalul Cluj - Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 208 alin. (3) lit. e) și alin. (6), art. 215 alin. (1) și alin. (3) și art. 259 alin. (7) lit. b) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, respectiv a art. 208 alin. (1), alin. (3) lit. e) și alin. (6), art. 257 alin. (2) lit. b) și art. 259 alin. (7) lit. b) și alin. (8) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății și art. 91 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, excepții ridicate de George Răzvan Ionescu și Luiza Iuliana Buduan în cauze având ca obiect soluționarea unei contestații la executare, respectiv de anulare a unui act administrativ fiscal.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată că textele legale criticate sunt neconstituționale, întrucât prevăd obligativitatea contribuției la asigurările sociale în condițiile în care calitatea de asigurat nu poate fi impusă niciunei persoane împotriva voinței sale. Deși permit funcționarea unui sistem alternativ de asigurare medicală, prevederile criticate nu dau posibilitatea cetățenilor de a-l alege pe cel considerat mai convenabil. Se mai arată că, deși drepturile care se dobândesc ca urmare a plății contribuției la sistemul de asigurări sociale de sănătate sunt egale, contribuția pentru dobândirea acestor drepturi este inegală.

Cu referire la art. 91 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003, se arată că acest text este neconstituțional, întrucât statul dobândește o poziție privilegiată față de contribuabili din moment ce drepturile sale de creanță se prescriu într-un termen mai mare decât cel existent în dreptul comun.

Judecătoria Câmpulung apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Tribunalul Cluj - Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în Dosarul nr. 7.910D/2009, a apreciat că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, iar, în Dosarul nr. 8.108D/2009, nu a comunicat punctul său de vedere.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 208 alin. (1), alin. (3) lit. e) și alin. (6), art. 215 alin. (1) și alin. (3), art. 257 alin. (2) lit. b) și art. 259 alin. (7) lit. b) și alin. (8) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 28 aprilie 2006, și art. 91 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 31 iulie 2003. Cu privire la art. 91 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003, Curtea constată că, în realitate, critica de neconstituționalitate formulată vizează numai alin. (1) al acestui articol de lege, astfel încât Curtea, prin prezenta decizie, va analiza constituționalitatea art. 91 alin. (1) din Codul de procedură fiscală. În consecință, textele criticate au următorul cuprins:

- Art. 208 alin. (1), alin. (3) lit. e) și alin. (6): "(1) Asigurările sociale de sănătate reprezintă principalul sistem de finanțare a ocrotirii sănătății populației care asigură accesul la un pachet de servicii de bază pentru asigurătorii [...]"

(3) Asigurările sociale de sănătate sunt obligatorii și funcționează ca un sistem unitar, iar obiectivele menționate la alin. (2) se realizează pe baza următoarelor principii: [...]"

e) participarea obligatorie la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate pentru formarea Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate; [...]"

(6) Asigurarea voluntară de sănătate nu exclude obligația de a plăti contribuția pentru asigurarea socială de sănătate".

- Art. 215 alin. (1) și (3): "Obligația virării contribuției pentru asigurările sociale de sănătate revine persoanei juridice sau fizice care angajează persoane pe bază de contract individual de muncă ori în baza unui statut special prevăzut de lege, precum și persoanelor fizice, după caz. [...]"

(3) Prevederile alin. (1) și (2) se aplică persoanelor care exercită profesii libere sau celor care sunt autorizate, potrivit legii, să desfășoare activități independente.";

- Art. 257 alin. (2) lit. b): "(2) Contribuția lunară a persoanei asigurate se stabilește sub forma unei cote de 6,5%, care se aplică asupra: [...]

b) veniturilor impozabile realizate de persoane care desfășoară activități independente care se supun impozitului pe venit; dacă acest venit este singurul asupra căruia se calculează contribuția, aceasta nu poate fi mai mică decât cea calculată la un salariu de bază minim brut pe an, lunar;"

- Art. 259 alin. (7) lit. b) și alin. (8): "(7) Persoanele care au obligația de a se asigura și nu pot dovedi plata contribuției sunt obligate, pentru a obține calitatea de asigurat: [...]

b) să achite pe întreaga perioadă a termenelor de prescripție privind obligațiile fiscale contribuția legal lunar calculată asupra veniturilor impozabile realizate, precum și obligațiile fiscale accesorii de plată prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dacă au realizat venituri impozabile pe toată această perioadă. [...]

(8) Pentru situațiile prevăzute la alin. (7) termenele de prescripție privind obligațiile fiscale se calculează începând cu data primei solicitări de acordare a serviciilor medicale, la notificarea caselor de asigurări de sănătate sau la solicitarea persoanelor în vederea dobândirii calității de asigurat, după caz".

- Art. 91 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003: "(1) Dreptul organului fiscal de a stabili obligațiile fiscale se prescrie în termen de 5 ani, cu excepția cazului în care legea dispune altfel".

Autorii excepției sus în discuțiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (3) cu referire la demnitatea umană, art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea, art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 23 privind libertatea individuală, art. 34 privind dreptul la ocrotirea sănătății, art. 45 privind libertatea economică, ale art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și ale art. 56 alin. (1) și (2) privind contribuțiile financiare Totodată, sunt invocate, în susținerea excepției, și prevederile art. 1 din Protocolul nr. 12 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la interzicerea generală a discriminării.

Examinând excepția de neconstituționalitate și dispozițiile legale criticate, prin raportare la prevederile constituționale invocate, Curtea constată următoarele:

Prin Decizia nr. 705 din 11 septembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 736 din 31 octombrie 2007, și Decizia nr. 1.011 din 7 iulie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 6 august 2009, Curtea Constituțională a stabilit că dispozițiile legale criticate sunt constituționale în raport cu critici identice de neconstituționalitate.

Curtea a reținut că "sistemul asigurărilor sociale de sănătate își poate realiza obiectivul principal datorită solidarității celor care contribuie, astfel că art. 208 alin. (1), alin. (3) lit. e) și alin. (6) din Legea nr. 95/2006 reprezintă de fapt o expresie a prevederilor constituționale care reglementează ocrotirea sănătății a celor care consacră obligația statului de a asigura protecția socială a cetățenilor".

În ceea ce privește conformitatea textelor de lege criticate cu dispozițiile art. 23 alin. (1) din Constituție, Curtea a statuat că "respectarea obligațiilor ce revin cetățenilor potrivit legislației în vigoare nu poate fi privită ca o violare a libertății individuale și a siguranței persoanei".

Referindu-se la constituționalitatea art. 257 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 95/2006, Curtea a arătat că "este firesc ca valoarea contribuției să difere de la persoană la persoană, în funcție de cuantumul veniturilor realizate. Această diferență este rezonabilă și justificată de situația obiectiv deosebită în care se află persoanele care realizează venituri mai mari față de cele ale căror venituri sunt mai reduse, precum și de principiul solidarității și subsidiarității în colectarea și utilizarea fondurilor, aplicabil în materia asigurărilor sociale de sănătate".

De asemenea, Curtea a reținut că "principiul constituțional al alocării juste a sarcinilor fiscale pentru suportarea cheltuielilor publice impune diferențierea contribuției persoanelor care realizează venituri mai mari. De altfel, cota de contribuție, exprimată procentual, este unică, neavând caracter progresiv, astfel că diferența valorică a contribuției este determinată de nivelul diferit al venitului".

Curtea a statuat că "legiuitorul, având în vedere situația specifică a diferitelor categorii de persoane asigurate, în funcție de proveniența veniturilor, a înțeles să stabilească un tratament juridic diferențiat sub aspectul veniturilor în raport cu care se stabilește contribuția lunară" și a constatat că "nu doar în cazul persoanelor care obțin venituri din activități independente minimumul veniturilor față de care se calculează contribuția îl reprezintă salariul de bază minim brut pe an, ci și persoanele prevăzute la art. 257 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 95/2006 se află în aceeași situație". Pentru aceleași motive ca și cele de mai sus, Curtea a stabilit că nici dispozițiile art. 215 alin. (1) și (3) din aceeași lege - care prevăd obligativitatea persoanei juridice sau fizice care angajează persoane pe bază de contract individual de muncă ori în baza unui statut special de activitate contribuția pentru asigurările sociale de sănătate nu contravin prevederilor invocate din Constituție.

În ceea ce privește critica de neconstituționalitate adusă dispozițiilor art. 259 alin. (7) lit. b) și alin. (8) din Legea nr. 95/2006 și art. 91 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003, Curtea a stabilit că "diferența de regim juridic pe care legiuitorul o instituie între drepturile de creanțe ale instituțiilor publice și drepturile de creanțe ale celorlalte persoane, Curtea apreciază că sunt relevante considerentele Deciziei nr. 158 din 10 noiembrie 1998, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 77 din 24 februarie 1999, în care a reținut, în esență, că respectarea exigențelor constituționale privind ocrotirea unor interese naționale, de interes general, ce se sprijină pe contribuțiile prin impozite și taxe la cheltuielile publice ale cetățenilor, justifică poziția privilegiată a statului în raport cu celelalte subiecte de drept, sub aspectul protecției acordate drepturilor de creanțe".

În speță, Curtea a observat că "instituțiile publice care asigură colectarea contribuțiilor către Fondul Național unic de asigurări sociale de sănătate urmăresc asigurarea unui interes general, respectiv îndeplinirea obligației statului de a ocroti sănătatea publică, ceea ce justifică de asemenea protecția deosebită acordată drepturilor de creanțe ale acestor instituții".

În sfârșit, analizând susținerile autorilor excepției, referitoare la încălcarea principiului constituțional al neretroactivității legii, Curtea a constatat că "dispozițiile de lege criticate prevăd obligația plății contribuției de asigurări de sănătate pentru o perioadă anterioară în sarcina celor care aveau această

obligă ie, dar nu au îndeplinit-o. Astfel, Curtea re ine c obligarea la plata contribu iei prev zute de lege i anterior nu poate fi privit ca având un caracter retroactiv".

Având în vedere c în cauz nu au intervenit elemente noi, care s justifice reconsiderarea jurispruden ei Cur ii, atât solu ia, cât i considerentele deciziei invocate î i men in valabilitatea i în prezenta cauz .

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) i al art. 147 alin. (4) din Constitu ie, al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) i al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITU IONAL

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca neîntemeiat excep ia de neconstitu ionalitate a dispozi iilor art. 208 alin. (3) lit. e) i alin. (6), art. 215 alin. (1) i (3) i art. 259 alin. (7) lit. b) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul s n t ii, excep ie ridicat de George R zvan Ionescu în Dosarul nr. 2.439/205/2009 al Judec toriei Câmpulung, precum i excep ia de neconstitu ionalitate a dispozi iilor art. 208 alin. (1), alin. (3) lit. e) i alin. (6), art. 257 alin. (2) lit. b) i art. 259 alin. (7) lit. b) i alin. (8) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul s n t ii i art. 91 din Ordonan a Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedur fiscal , excep ie ridicat de Luiza Iuliana Budu an în Dosarul nr. 2.501/117/2009 al Tribunalului Cluj - Sec ia mixt de contencios administrativ i fiscal, de conflicte de munc i asigur ri sociale.

Definitiv i general obligatorie.

Pronun at în edin a public din data de 24 iunie 2010.

PRE EDINTELE CUR II CONSTITU IONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,

Benke Karoly